

її видів суб'єктами вказаної діяльності можливе за умови їх реєстрації та місцезнаходження в Україні.

Література

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2001 р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.

2. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. № 959-ХІІ // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 29. – Ст. 377.

3. Матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Зовнішньоекономічна_діяльність#cite_note-3.

УДК 656.7.08+614.8

Волкова Н.П., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Зуєва В.О., к.п.н., доцент

РОЛЬ КУЛЬТУРНОЇ ФУНКЦІЇ У ЗАГАЛЬНІЙ СИСТЕМІ ФУНКЦІЙ ДЕРЖАВИ

Характер державного ладу відображається у функціях держави, які опосередковують собою суть, тип, природу та її призначення. Тому Конституція, визначаючи державний лад, закріплює поряд з механізмом держави також її основні функції.

Система цих функцій значною мірою відрізняється від відповідної системи функцій колишнього Союзу РСР і Української РСР як у зв'язку зі зміною природи, характеру нашої держави, нашого державного ладу, так і у зв'язку із певними зрушеннями у теорії функцій держави, зокрема у національній науковій правовій думці.

Культурна (духовна) функція називалась культурно-виховною, чим спрощувався зміст відповідного напрямку діяльності держави, принижувалась роль держави в духовній, ідеологічній сфері.

За Конституцією, Україна здійснює цілісну, повноцінну систему об'єктних (внутрішніх і зовнішніх) функцій. Це такі функції, як політична, економічна, соціальна, культурна, екологічна і т.п. Всебічно закріплена й культурна (духовна) функція держави (ст. 10, 11, 12, 53, 54, 85, 116 тощо). Зокрема, держава сприяє консолідації та розвитку української нації, її історичної свідомості, традицій і культури, а також розвитку етнічної, культурної, мовної та релігійної самобутності всіх корінних народів і

національних меншин України (ст. 11), забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України (ст. 10), доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах; розвиток дошкільної, повної загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної, вищої та післядипломної освіти, різних форм навчання; надання державних стипендій та пільг учням і студентам (ст. 53) сприяє розвитку науки, охороняє культурну спадщину (ст. 54), розробляє, затверджує та здійснює загальнодержавні програми національно-культурного розвитку (ст. 85, 116) [1].

Щодо зовнішньо культурної (гуманітарної) функції, то держава сприяє, зокрема, встановленню наукових зв'язків України із світовим співтовариством, забезпечує збереження історичних пам'яток та інших об'єктів, що становлять культурну цінність, вживає заходів для повернення в Україну культурних цінностей народу, які перебувають за її межами (ст. 54) [1].

Зміна державно-політичного устрою в нашій державі наприкінці минулого століття поставила на порядок денний чималу кількість питань, у тому числі й питання про оновлення розуміння, змісту та призначення культурної функції української держави.

Нині, у часи надзвичайної рухливості суспільних процесів, функції держави, як ніколи раніше, перебувають у постійному русі, спрямованому зрештою на задоволення усього комплексу потреб, дотримання прав, свобод та законних інтересів приватних осіб.

В даний час можна говорити про розширення та трансформацію функцій держави. Своєрідним доказом цього може слугувати сучасна наукова література, у якій, на відміну від радянських наукових праць, ідеться вже не про 5-6 основних внутрішніх та 4-5 основних зовнішніх функцій держави, а про 8-10 внутрішніх та 7-9 зовнішніх функцій [2].

На теперішній час, з огляду на постійне розширення міжнародного співробітництва нашої держави, у тому числі й у сфері культури, культурна функція цілком справедливо претендує на звання універсальної функції держави, що проявляється у можливості та доцільності віднесення її як до кола внутрішніх, так і до кола зовнішніх функцій держави. Зовнішня спрямованість культурної функції, пов'язується з тим, що Україною на сьогодні ратифіковано чималу кількість міжнародних конвенцій, які вимагають від нашої держави активної участі у збереженні, підтриманні та розвитку наднаціональних культурних надбань.

Напрямки реалізації культурної функції держави, не знаходили свого прояву за радянських часів, оскільки керівництво СРСР постійно підтримувало розвиток антагоністичних тенденцій у міжнародній політиці і не могло визнати єдності культурних традицій і здобутків радянської держави та капіталістичних країн. Будь-які міждержавні проекти

культурної спрямованості не мали самостійного та самодостатнього характеру, а включалися до змісту інших зовнішніх функцій держави.

Таким чином, стає очевидним зростання ролі культурної функції у загальній системі функцій держави, яка зумовлює надання їй статусу універсальної функції держави.

Література

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – С. 141.

2. Головченко В. В. Юридична термінологія: довідник / В. В. Головченко, В. С. Ковальський. – К.: Юрінком Інтер, 1998. – 224 с.

3. Загальна теорія держави і права: навч. посіб. / [А. М. Колодій, В. В. Копейчиков, С. Л. Лисенков та ін.]; за ред. В. В. Копейчикова. – К.: Юрінком Інтер, 2011. – 320 с.

УДК 342.5 (043.2)

Гаврилюк В. Ю., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: **Макеєва О.М.**, к.ю.н.

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ФУНКЦІЙ ПРАВА

Активна роль права в житті суспільства та його соціальне призначення виражаються в його функціях. Аналіз функцій права як єдиної цілісної системи дозволяє не просто згрупувати і упорядкувати знання при їх вивченні. Такий підхід дозволяє глибше зрозуміти зміст кожної з функцій.

Проблеми функцій права у сучасній правовій науці досліджували багато науковців-юристів, серед яких: С. С. Алексєєв, І. В. Арістова, М. Коркунов, О. В. Зайчук, Н. М. Оніщенко, Л. Петражицький, Т. Н. Радько, В. Н. Синюков, О. Ф. Скаун, В. В. Сухонос та інші.

У юридичній науці поняття «функція» характеризує соціальну роль держави і права. Функції права почали розроблятися на початку ХХ ст., що пов'язано з дослідженнями К. Ренері, Л. Дюгі, Л. Петражицького, Н. М. Коркунова і А. М. Горовцева. Застосування структурно-функціонального підходу в юридичній науці було обумовлено, перш за все, системним розумінням феномену права. На початку ХХ століття з'являється теорія функцій права, а структурно-функціональний підхід застосовується у різних юридичних школах.

Під функцією права розуміють або соціальне призначення права, або його напрями правового впливу на суспільні відносини, або і те й інше разом. У цьому зв'язку слід акцентувати увагу на недоцільності ототожнення або протиставлення напрямів правового впливу соціальному